

Ensemble Insolitum toert met 'Bella ciao' langs muziekkoepels in Noordoost-Nederland

[Joep van Ruiten](#) • 25 juni 2023, 11:42 • [Muziek](#)

Deel dit artikel

Ensemble Insolitum - Femke van den Bergh en Giordano Mor - treden op in de muziekkoepel van Drachten. Foto: Jilmer Postma

Het ligt voor de hand, maar je moet er eerst opkomen. Femke van den Bergh en Giordano Mor hebben ontdekt dat muziekkoepels zich prima lenen voor een concerttour.

Lees meer over

[Muziek](#)

[Westerkwartier](#)

Eerder traden ze al op in Groningen en Appingedam, zaterdag bezochten ze Drachten en Leeuwarden en volgende week zijn Nuis, Emmen en Musselkanaal aan de beurt. Femke van den Bergh en Giordano Mor werken deze zomer een indrukwekkende lijst optredens in Noordoost-Nederland af.

Ze doen dat als ensemble Insolitum, het Latijnse woord voor ongebruikelijk. Dat slaat niet alleen op de combinatie van hun instrumenten – basklarinet en trombone – dat slaat zeker ook op de locaties die ze aandoen: vijftien muziekkoepels in Drenthe, Friesland, Groningen en Overijssel.

Bella ciao heet de muziekkoepeeltour van Van den Bergh en Mor. In Italië zeggen sommige mannen het tegen sommige vrouwen, gewenst en ongewenst. In dit geval geldt het op de eerste plaats de muziek en de koepels. Insolitum wil de schoonheid van muziek en de charme van koepels delen.

Muziek naar de mensen brengen

„Ik ben iemand die in de zomer graag naar buiten mag gaan, de natuur in, het park bezoeken”, vertelt Van den Bergh, masterstudent aan de Prins Claus Conservatorium in Groningen. „In het Noorderplantsoen kom je dan de muziekkoepel tegen. Zo’n koepel laat zien dat muziek vroeger naar mensen toe werd gebracht. Dat spreekt een musicus aan.”

Femke van den Bergh en Giordano Mor in de muziekkoepel van het Noorderplantsoen in Groningen. Foto Insolitum

Het idee voor een concertreeks vloeit deels voort uit de coronapandemie. „We zaten door de lockdown allemaal thuis en mochten nergens naartoe. Juist toen ontdekten we hoe belangrijk het is om eropuit te gaan, om samen te komen en welke rol muziek daarbij kan spelen”, brengt Van den Bergh in herinnering.

De muziekkoepeel van Emmen Foto: Woest & Ledig

Nu de coronapandemie officieel voorbij is verklaard, lijkt dat alweer vergeten. „Tijdens corona ontstonden allerlei initiatieven: spontane concerten, buiten op straat, bij verzorgingstehuizen. Er popte van alles op. Nu zijn we weer gewoon in de concertzalen teruggekeerd.”

Spelen voor liefhebbers en hardlopers

Toch is er iets veranderd. Door de inflatie en gestegen energieprijzen zijn tickets voor concerten duurder geworden. Met als gevolg dat optredens niet meer door iedereen bezocht kunnen worden. „Wat is er dan mooier als je de koepels kunt laten ontwaken en muziek opnieuw naar de mensen kunt brengen.”

Het werkt, hebben Van den Bergh en Mor gemerkt. „In Groningen speelden we eerst vooral voor mensen die wisten dat we zouden optreden, liefhebbers van klassieke muziek. Naarmate het concert vorderde, bleven steeds meer mensen stil staan – wandelaars, hardlopers, fietsers. Tegen het einde was het aantal voorbijgangers in de meerderheid.”

In Appingedam, waar de muziekkoepeel uit de loop aan de Riepe staat, werd een andere ervaring opgedaan. „Vooraf waren daar nauwelijks luisteraars. Nadat we begonnen, kwamen mensen uit hun huizen en ontstond een spontaan publiek. Heel leuk om te merken.”

Van Bernstein tot en met Brel

In beide gevallen speelden Insolitum zo'n drie kwartier een repertoire dat je licht klassiek en populair zou kunnen noemen. „Bernstein, The Beatles, maar ook Jacques Brel en een tango-compositie”, schetst Van den Bergh. „We zoeken echt contact met het publiek, ook om te horen wat ze ervan vonden en om ideeën voor stukken op te doen. We willen de afstand tussen musici en luisteraars zo klein mogelijk maken.”

De muziekkoepel van Stadskanaal. Foto: Woest & Ledig

De combinatie basklarinet en trombone geldt als ongewoon, dit in tegenstelling tot klarinet met viool of cello. „Een basklarinet hoor je sowieso minder vaak, een basklarinettist zit vaak verscholen in een orkest, of speelt solo. Samen met een koperinstrument zou je verwachten dat het tot donkere tonen leidt. Het grappige is dat een basklarinet superlaag kan, maar ook heel hoog.”

Hoewel Van den Bergh en de inmiddels afgestudeerde Mor sinds een jaar samenspelen, is het optreden in muziekkoefels behoorlijk wennen. „Omdat elke koepel anders is”, legt Van den Bergh uit. „Ze zien er steeds anders uit, de akoestiek verschilt per keer, elk concert klinkt daardoor voor ons als nieuw. Het dwingt je nog beter te luisteren naar je medespeler.”

Met open armen ontvangen

Het vinden van koepels was geen probleem, er staan er nog genoeg. Bijkomend voordeel is dat voor optredens geen vergunning nodig is, merkten ze bij Insolitum. „Een melding bij de gemeente volstaat. Als je meer dan tweehonderd bezoekers tegelijk trekt, is het anders. Ingewikkelder wordt het als sprake is van een stichting die de koepel wel of niet zelf wil gebruiken. Vrijwel overal is ons verzoek met open armen ontvangen.”

De muziekkoepeel van Bolsward. Foto: Woest & Ledig

Het wekt de verwachting dat het initiatief navolging krijgt. Hoe hebben collega's gereageerd op de Bella Ciao-tour? „Niet iedereen vindt het fijn om buiten de concertzaal te spelen”, weet Van den Bergh. „Niet alleen de akoestiek, ook de concentratie is anders. In een zaal stap je het podium op en kom je dan als musicus tot jezelf. In een koepel kun je door iedereen worden aangesproken. Dat is even wennen. Maar het hoeft geen probleem te zijn.”

Bella Ciao

Insolitum doet tijdens de Bella Ciao-tour muziekkoepeels in de volgende plaatsen aan: Nuis (8/7), Emmen en Musselkanaal (9/7), Bad Nieuwenschans en Groningen Sterrebos (15/7), Bolsward (16/7), Wildervank en Stadskanaal (29/7), Steenwijk en Kampen (4/8), Oldenzaal (5/8). Voor aanvangstijden zie www.femkevandenbergh.nl. Voor meer over muziekkoepeels zie Muziekkoepeels.nl